

Преузето са www.pravno-informacioni-sistem.rs

На основу члана 42. став 7. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, број 36/09) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07 и 65/08),

Влада доноси

УРЕДБУ

о одлагању отпада на депоније

„Службени гласник РС”, број 92 од 5. децембра 2010.

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овом уредбом ближе се прописују услови и критеријуми за одређивање локације, технички и технолошки услови за пројектовање, изградњу и рад депонија отпада, врсте отпада чије је одлагање на депонији забрањено, количине биоразградивог отпада које се могу одложити, критеријуми и процедуре за прихватање или неприхватање, односно одлагање отпада на депонију, начин и процедуре рада и затварања депоније, садржај и начин мониторинга рада депоније, као и накнадног одржавања после затварања депоније.

Циљ

Члан 2.

Одлагањем отпада на депонију обезбеђују се и осигуравају услови за спречавање и смањење штетних утицаја на здравље људи и животну средину у току целог животног циклуса депоније, посебно загађења површинских и подземних вода, земље и ваздуха, укључујући и ефекат стаклене баште.

Значење израза

Члан 3.

Изрази употребљени у овој уредби имају следеће значење:

- 1) *течни отпад* јесте сваки отпад у течном агрегатном стању укључујући и све отпадне воде, изузев блата и муља;
- 2) *сегменти* јесу делови простора на телу депоније, тачно одређени за различите врсте отпада;
- 3) *процедне воде* јесу воде које настају у процесу депоновања отпада (распадањем отпада) и деловањем вода које на било који начин доспевају у тело депоније, издвајају се на дно тела депоније и одводе посебним системима ван тела депоније или се делимично задржавају у њему;
- 4) *депонијски гас* јесте мешавина свих гасова који настају и ослобађају се из одложеног отпада;
- 5) *узорак* јесте минимална количина материје (чврсте, течне гасовите) неопходна за лабораторијска испитивања;
- 6) *граничне вредности параметара* јесу граничне вредности параметара утврђене у Листи параметара за одлагање отпада у складу са посебним прописом о категоријама, испитивању и класификацији отпада;
- 7) *испитивање отпада за одлагање* јесу испитивања која се врше у складу са посебним прописом којим се уређују категорије, испитивање и класификација отпада;
- 8) *отпад који се редовно производи* јесте отпад устаљених својстава чија је производња редовна тј. чији су постројење и поступак познати и јасно дефинисани;
- 9) *отпад који се не производи редовно* јесте отпад чија својства нису устаљена, који се не производи редовно у истом поступку и у истом постројењу;
- 10) *шаржа отпада* јесте количина отпада која се допрема на депонији у једној испоруци;
- 11) *сигурносна процена* јесте документ који садржи претходну процену ризика за сваку локацију подземног складишта отпада у циљу утврђивања утицаја одложеног отпада на животну средину;
- 12) *регулациона линија* јесте граница локације депоније;
- 13) *тело депоније* чине уређен простор за одлагање отпада са системом заштите депонијског дна од процуривања, системом за одвајање и пречишћавање процедурне воде, системом за одплињавање гаса са депоније и другим техничким објектима за обезбеђење рада ових система и стабилности депоније;

- 14) *депонијско дно* јесте равна припремљена површина на којој је формирано тело депоније;
- 15) *грађевински отпад* јесте отпад који настаје услед изградње, реконструкције, адаптације, обнове и рушења грађевинских објеката;
- 16) *водопропусност* јесте састав материјала који дефинише пролажење течности кроз порозни спроводник при одређеном хидрауличком градијенту и израчунава се као коефицијент хидрауличне проводности изражене у m/s;
- 17) *дренажни слој* јесте водопропустан и филтрирано стабилан слој кроз који се процедурна вода примарно пречишћава;
- 18) *дегазациони систем* јесу дегазациони објекти, резервоари, инсталације и регулациони објекти за сакупљање и надзор при управљању депонијским гасом, при његовом коришћењу или за његово непосредно спаљивање (у даљем тексту: систем за отплињавање);
- 19) *биотрн* јесте појединачан технички објекат типа бунара за дегазацију тј. отплињавање депоније;
- 20) *геолошка баријера* јесте баријера природног или вештачког порекла односно таква непропусна средина, одређена геолошким и хидрогеолошким карактеристикама која обезбеђује заштиту подземних вода и геолошке средине;
- 21) *вештачка заптивна облога – фолија* јесте облога од вештачког материјала која се поставља на дно депоније и спречава продирање процедурне воде у подтло;
- 22) *природни минерални тампон* јесте заштита израђена од тако консолидованих слојева да се задовоље одређена водопропусна својства;
- 23) *доњи непропусни слој* јесте заштитни слој од природног и вештачког материјала који се формира на депонијском дну, а у сврху заштите подтла, подземних и површинских вода;
- 24) *горњи непропусни слој* јесте заштитни слој од природног и вештачког материјала који се формира на горњој површини дела или целе депоније, након затварања, а у сврху заштите околине, протока атмосферских вода у затворено тело депоније и подизање вегетационе културе;
- 25) *активна фаза депоније* јесте временски период активног коришћења депоније;
- 26) *пасивна фаза депоније* јесте временски период од тридесет година након затварања депоније, у току кога се депонија надгледа и прати;
- 27) *подтло* јесте земљиште испод депонијског дна;

- 28) *ћелија* – *касета депоније* јесте простор одређених димензија на делу депоније на коме се формира правилан облик допремљеног растреситог отпада и која се након формирања прекрива инертним материјалом;
- 29) *инертни материјал* јесте земља или други материјал који се користи за прекривање дневно формиране ћелије, дебљине од 10 до 30 cm;
- 30) *нулто стање* јесте почетно стање функционисања објеката, опреме или простора;
- 31) *одумирање депоније* јесте процес завршетка хемијских и биолошких реакција који се одвијају у телу депоније, а чији су продукти процедурна вода и депонијски гас;
- 32) *секундарна сепарација отпада* јесте издвајање отпада који има употребну вредност из отпада допремљеног на депонију;
- 33) *подземно складиште* јесте место подземног одлагања отпада у дубоком геолошком празном простору, природног (тектонска удубљења у магматским стенама и сл.) или вештачког порекла;
- 34) *ТОС* јесте укупан органски угљеник;
- 35) *DOC* јесте растворни органски угљеник;
- 36) *BTX* јесте лако испарљиви ароматски угљоводоници (бензен, толуен, етил бензен, кселени).

Примена и изузеци од примене

Члан 4.

Ова уредба примењује се на све класе депонија прописане законом којим се уређује управљање отпадом (у даљем тексту: Закон).

Ова уредба не примењује се на:

- 1) дисперзије муља, укључујући канализациони талог и муљ добијен чишћењем речног дна и сличних материја на земљишту које се користе у сврху ђубрења или побољшања његових особина;
- 2) коришћење инертног отпада који је погодан за послове обнављања, рестаурације и насипања терена или у грађевинске сврхе;
- 3) одлагање неопасног муља од пречишћавања речног дна поред мањих водених токова и одлагање неопасног муља у површинске воде, укључујући корито и тло испод њега;
- 4) одлагање свих врста рударског отпада који су резултат истраживања, експлоатације, припреме и складиштења минералних сировина.

II. УСЛОВИ И КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ЛОКАЦИЈЕ, ТЕХНИЧКИ И ТЕХНОЛОШКИ УСЛОВИ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ, ИЗГРАДЊУ И РАД ДЕПОНИЈЕ

Одређивање локације за депонију

Члан 5.

Локација за депонију се одређује када карактеристике и својства предвиђеног простора испуњавају услове утврђене овом уредбом.

При избору локације за депонију узимају се у обзир општи услови и критеријуми који се односе на:

- 1) намену простора и коришћење земљишта;
- 2) топографију терена;
- 3) инжењерскогеолошке, геотехничке, хидрогеолошке и сеизмичке услове на посматраном подручју;
- 4) климатске, хидролошке и хидрографске карактеристике посматраног подручја;
- 5) зоне и услове заштите;
- 6) саобраћајну и техничку инфраструктуру;
- 7) могућу запремину и капацитет простора.

Услови и критеријуми за одређивање локације за депонију ближе су дати у Прилогу 1. – Општи услови и критеријуми за одређивање локације за депонију, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Пројектовање депоније

Члан 6.

Депонија се пројектује тако да задовољава потребне услове за спречавање загађења земљишта, подземних и површинских вода, ваздуха и да обезбеди контролисано управљање процедурним водама и издвојеним гасовима.

Заштита земљишта, подземних и површинских вода постиже се комбинацијом геолошке баријере и доњег непропусног слоја за време активне фазе депоније и комбинацијом геолошке баријере и горњег непропусног слоја за време пасивне фазе након затварања депоније.

Заштита ваздуха постиже се постављањем одговарајућег система за отплињавање и редовним прекривањем отпада инертним материјалом.

Изградња депоније

Члан 7.

Техничко технолошки услови за изградњу депоније на изабраној локацији односе се на:

- 1) тело депоније;
- 2) манипулативно опслужни плато;
- 3) објекат за секундарну сепарацију отпада;
- 4) саобраћајнице и потребну инфраструктуру;
- 5) плато за постројење за пречишћавање отпадних вода (ако је потребно);
- 6) вегетациони заштитни појас.

Техничко-технолошки услови за пројектовање и изградњу депоније ближе су дати у Прилогу 2. – Технички и технолошки услови за пројектовање, изградњу и пуштање у рад депоније, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Пуштање у рад депоније

Члан 8.

Депонија се пушта у рад, односно ради у складу са техничко-технолошким условима предвиђеним пројектно-техничком документацијом, дозволом, законом и овом уредбом.

Рад депоније може се одобрити ако су испуњени услови из чл. 5. и 7. ове уредбе или корективних мера које треба предузети, односно ако је утврђено да депонија не представља ризик по здравље људи и животну средину.

III. ОДЛАГАЊЕ ОТПАДА НА ДЕПОНИЈИ

Врсте отпада чије је одлагање на депонији забрањено

Члан 9.

На депонијама је забрањено одлагање:

- 1) течног отпада;
- 2) отпада који у депонијским условима може експлодирати, оксидисати, који је запаљив и који има остале карактеристике које га чине опасним у складу са посебним прописом којим се уређују категорије, испитивање и класификација отпада;
- 3) опасног медицинског и ветеринарског отпада који настаје у медицинским или ветеринарским установама, а који има својства инфективног у складу са посебним прописом;
- 4) отпадних батерија и акумулатора;
- 5) отпадних уља;
- 6) отпадних гума;
- 7) отпада од електричних и електронских производа;
- 8) отпадних флуоресцентних цеви које садрже живу;
- 9) отпада који садржи РСВ;
- 10) отпадних возила;
- 11) термички необрађених отпадака који настају у установама у којима се обавља здравствена заштита;
- 12) боца под притиском;
- 13) одвојено сакупљених фракција отпада – секундарних сировина;
- 14) сваког другог отпада чије одлагање није дозвољено у складу са посебним прописом и који не задовољава критеријуме за прихватање отпада прописане овом уредбом.

Мешавине отпада не могу се разблаживати у циљу испуњавања захтева за одлагање отпада.

У подземном складишту забрањено је одлагање врста отпада чијим одлагањем може доћи до физичких, хемијских или биолошких промена које би угрозиле подземно складиште или представљале опасност за загађење животне средине и здравље људи, а које су дате у Прилогу 3. – Одлагање отпада у подземна складишта и сигурносна процена, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Количине биоразградивог отпада које се могу одложити на депонију

Ради успостављења система контролисаног одлагања биоразградивог отпада на депонију, одређују се следеће стопе смањења одлагања:

1) у периоду од 2012. до 2016. године – најмање 25% од укупне количине (по тежини) биоразградивог комуналног отпада;

2) у периоду од 2017. до 2019. године – најмање 50% од укупне количине (по тежини) биоразградивог комуналног отпада;

3) у периоду од 2020. до 2026. године – најмање 65% од укупне количине (по тежини) биоразградивог комуналног отпада.

Поступак смањења количина биоразградивог отпада из става 1. овог члана који се одлаже на депоније спроводи се према националном плану, у складу са Законом.

IV. КРИТЕРИЈУМИ И ПРОЦЕДУРЕ ЗА ПРИХВАТАЊЕ, НЕПРИХВАТАЊЕ И ОДЛАГАЊЕ ОТПАДА НА ДЕПОНИЈУ

Критеријуми за прихватање, неприхватање и одлагање отпада

Члан 11.

Отпад се прихвата на депонију само ако испуњава критеријуме за прихватање отпада за сваку класу депоније.

Критеријуми за прихватање или неприхватање отпада на депонију јесу граничне вредности параметара за одлагање отпада, у складу са посебним прописом.

Члан 12.

Отпад се одлаже на све класе депонија прописане Законом.

На депонији се одлаже само претходно третиран отпад у складу са Законом и другим прописима.

Без претходног третмана може се одобрити одлагање инертног отпада чији третман није физички изводљив и другог отпада ако његов третман не доприноси циљевима за смањење количине отпада или опасности по људско здравље и животну средину.

Члан 13.

Отпад који се одлаже на различитим класама депонија треба да испуњава граничне вредности параметара према листама параметара за испитивање

отпада за одлагање утврђеним посебним прописом којим се уређују категорије, испитивање и класификација отпада (у даљем тексту: граничне вредности параметара за одлагање отпада).

На депонију опасног отпада одлаже се опасан отпад који задовољава граничне вредности параметара за одлагање опасног отпада.

На депонију неопасног отпада одлаже се:

- 1) комунални отпад;
- 2) неопасан отпад било ког порекла који задовољава граничне вредности параметара за одлагање неопасног отпада;
- 3) чврст, нереактиван опасан отпад (солидификован) чија је процедурна вода еквивалентна са оном за неопасан отпад из тачке 2) овог става и који задовољава граничне вредности параметара за одлагање опасног отпада на депоније неопасног.

Опасан отпад из става 3. тачке 3) овог члана одлаже се на посебном сегменту депоније, који је одвојен од касета предвиђених за биоразградив неопасан отпад.

Неопасан отпад на бази гипса одлаже се на посебном, одвојеном сегменту депоније неопасног отпада на коме се не одлаже биоразградиви отпад.

Отпад из става 5. овог члана треба да задовољава граничне вредности параметара за TOC и DOC у складу са посебним прописом о категоријама, испитивању и класификацији отпада.

На депонију неопасног отпада без испитивања отпада за одлагање, одлаже се грађевински отпад који садрже азбест и други азбестни отпад који испуњава услове у складу са посебним прописом, а посебно:

- 1) да отпад не садржи друге опасне материје осим везаног азбеста;
- 2) да се на депонију ставља завршно прекривање да би се избегло разношење влакана.

За депонију неопасног отпада чува се локацијски план депоније са тачно назначеним микро локацијама касета у којима је одложен неопасан отпад на бази гипса, азбеста и чврстог нереактивног опасног отпада и након затварања депоније.

За депоније из става 8. овог члана предузимају се потребне мере како би се ограничила будућа употреба тог земљишта након затварања депоније, а у циљу заштите здравља људи и животне средине.

На депонији инертног отпада одлаже се инертни отпад који задовољава граничне вредности параметара за одлагање инертног отпада.

Опасан, неопасан и инертан отпад може се одлагати и у подземна складишта, према условима и критеријумима датим у Прилогу 3. и посебним прописима надлежних органа и институција.

Изузеци од примене критеријума

Члан 14.

Изузетно од одредбе члана 11. став 2. ове уредбе одлагање отпада чије вредности параметара прелазе највише три пута прописану граничну вредност може се дозволити, ако:

- 1) је у конкретном случају издата дозвола за одлагање одређеног отпада на депонију, узимајући у обзир својства депоније и њену околину;
- 2) емисије, укључујући и процедурну воду са депоније, а у складу са проценом ризика и граничним вредностима параметара, не представљају опасност за здравље људи и животну средину.

Одредба става 1. овог члана не примењује се на следеће параметре:

- 1) растворени органски угљеник (DOC), ВТЕХ, РСВ и минерална уља, ако припадају инертном отпаду;
- 2) укупан органски угљеник (ТОС) и рН, за стабилан и нереактиван опасан отпад, који се може одложити на депонију за неопасан отпад;
- 3) губитак жарењем (ЛОИ) и/или укупан органски угљеник (ТОС), за опасан отпад;
- 4) укупан органски угљеник (ТОС) за инертни отпад, који сме прелазити граничне вредности параметара до највише два пута.

Процедуре за прихватање и одлагање отпада на депонију

Члан 15.

Прихватање отпада на депонију врши се по процедури која обухвата следеће поступке:

- 1) испитивање отпада за одлагање;
- 2) проверу усаглашености;
- 3) проверу на терену – лицу места.

Испитивање отпада за одлагање

Члан 16.

Испитивање отпада за одлагање врши се за сваку врсту отпада, у складу са посебним прописом, а узорковање у складу са прописаним стандардима.

Подаци добијени испитивањем отпада за одлагање на депонију, посебно се односе на:

- 1) опис претходног третмана отпада или изјаву да се отпад може одложити без претходног третмана;
- 2) састав отпада и процедурне воде;
- 3) класу депоније на коју се отпад одлаже;
- 4) доказ да отпад није отпад из члана 9. ове уредбе;
- 5) посебне захтеве и мере које по потреби треба предузети при одлагању, а у складу са чланом 13. ове уредбе;
- 6) одређене кључне параметре за проверу усклађености, као и њену динамику.

За отпад који се редовно производи у истом поступку и у истом постројењу испитивањем из става 1. овог члана добијају се подаци који се посебно односе на:

- 1) променљивост састава појединих врста отпада;
- 2) границе променљивости значајних својстава.

За отпад који се редовно производи у истом поступку али у различитим постројењима, испитивањем из става 1. овог члана добијају се подаци који се односе на отпад из сваког постројења на основу одређеног броја извршених мерења.

Испитивање отпада намењеног одлагању врше овлашћене стручне организације за испитивање отпада у складу са Законом.

Подаци добијени испитивањем отпада из овог члана саставни су део извештаја о испитивању отпада за одлагање, у складу са посебним прописом.

Посебно испитивање

Члан 17.

За отпад који се редовно производи у истом поступку и у истом постројењу, а за који постоје подаци наведени у члану 16. ст. 2. и 3. уколико резултати мерења показују мала одступања у односу на граничне вредности

параметара за одлагање врши се испитивање при првој испоруци, а затим периодична провера усклађености у складу са овом уредбом.

За отпад који се редовно производи у истом поступку али у различитим постројењима за који постоје подаци наведени у члану 16. ст. 2, 3. и 4. ове уредбе врши се испитивање при првој испоруци, а затим периодична провера усклађености у складу са овом уредбом, осим ако је дошло до значајне промене у поступцима производње отпада.

За отпад који се не производи редовно у истом поступку и у истом постројењу, као и за отпад чије су карактеристике променљиве, испитивање отпада за одлагање врши се за сваку шаржу отпада и за њега се не врши провера усклађености.

Провера усаглашености

Члан 18.

Провера усаглашености је периодична провера отпада који се редовно допрема на одлагање како би се утврдило да ли параметри тог отпада одговарају параметрима добијеним испитивањем отпада за одлагање и да ли задовољавају граничне вредности параметара за одлагање отпада.

Параметри за проверу усаглашености и динамика спровођења провере усаглашености садржани су у извештају из члана 16. став 6. ове уредбе.

Провера усаглашености врши се само за оне параметре који су при испитивању отпада за одлагање одређени као критични.

При провери усаглашености примењују се иста испитивања која су коришћења при испитивању отпада за одлагање.

Провера усаглашености се спроводи најмање једанпут годишње, а оператер депоније води рачуна да се она спроводи према обиму и динамици у складу са овом уредбом.

За комунални отпад који се прихвата на депонију без испитивања, не спроводи се провера усаглашености.

Провере на терену – лицу места

Члан 19..

Провера на лицу места састоји се од визуелног прегледа сваке шарже отпада пре и после истовара, као и провере пратеће документације у складу са овом уредбом.

Отпад се прихвата на депонију уколико је на лицу места утврђено да је идентичан отпаду за који је вршено испитивање, односно провери усаглашености, као и опису у извештају из става 16. став 6. ове уредбе.

Изузеци када се инертни отпад прихвата на депонију без испитивања

Члан 20.

На депонију инертног отпада без испитивања одлаже се инертни отпад са листе дате у Прилогу 4. – Инертни отпад који се одлаже на депонију без испитивања, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Ако се инертни отпад не налази у Прилогу 4. ове уредбе или у случају сумње да отпад из става 1. овог члана не испуњава прописане услове врши се испитивање отпада.

Изузеци када се комунални отпад прихвата на депонију без испитивања

Члан 21.

На депонију неопасног отпада без претходног испитивања прихвата се комунални отпад који је означен као неопасан у складу са посебним прописом којим се уређују категорије, испитивање и класификација отпада, и одлаже на сегменту депоније на коме се не одлаже отпад из члана 13. став 3. тачка 3) ове уредбе.

На депонију неопасног отпада не прихвата се комунални отпад ако пре одлагања није третиран у складу са Законом и посебним прописом или ако је контаминиран у количини која оправдава његово одлагање на другу класу депоније.

Дневна евиденција, односно годишњи извештај оператера на депонији посебно садржи и податке о преузетој количини отпада за који није вршено испитивање и податке о привремено складиштену отпаду који није прихваћен.

Процедуре за неприхватање отпада на депонију

Члан 22.

Прихватање допремљеног отпада одбија се када отпад не испуњава услове о одлагању утврђене дозволом, када су помешане различите врсте отпада тј.

када допремљени отпад представља ризик по здравље људи и животну средину и када нису испуњени услови за одлагање прописани овом уредбом и Законом.

Уколико се одбије прихватање отпада за који се утврди да је потребна допуна или поновно испитивање отпада, може се дозволити привремено складиштење отпада на за то предвиђеном простору депоније, за период који није дужи од четири месеца.

О неприхватању отпада на депонију обавештава се орган надлежан за издавање дозволе, у складу са Законом.

V. НАЧИН И ПРОЦЕДУРЕ РАДА И ЗАТВАРАЊА ДЕПОНИЈЕ

Начин и процедура рада депоније

Члан 23.

Начин и процедуре рада депоније, односно радни план депоније отпада, одређивање квалификованог лица за рад на депонији, обавезе оператера на депонији, технички и технолошки услови за пројектовање, изградњу, рад и опремање депоније, организација управљања отпадом на депонији, операције одлагања, издавање дозволе за одлагање отпада, дневна евиденција, годишњи извештај о отпаду, трошкови пројектовања, изградње, рада, затварања депоније и њеног одржавања након затварања, спроводе се у складу са Законом, овом уредбом и посебним прописима.

При одлагању отпада на депонију поштују се процедуре и режим рада депоније који се односи на:

- 1) режим кретања и процедуре рада за сва возила која улазе у комплекс депоније;
- 2) правила која се примењују приликом одлагања отпада;
- 3) контролу технолошког процеса рада депоније;
- 4) контролу настајања и квалитета процедурне и пречишћене течности на депонији;
- 5) контролу издвајања гаса.

Процедуре и режим рада депоније који се спроводи при технолошком процесу експлоатације депоније дати су у Прилогу 5. – Процедуре и режим рада депоније, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Начин и процедура затварања депоније

Члан 24.

Површина депоније или један њен део затвара се када су испуњени услови наведени у дозволи и главном пројекту за затварање целе депоније или једног њеног дела.

Све класе депонија се прекривају и наносе се заштитни слојеви у складу са процедурама и режимом рада депоније датим у Прилогу 5. ове уредбе, а у циљу спречавања дотока падавинских вода у тело депоније, повећања количине процедурне воде и продужетка процеса одумирања депоније.

При затварању депоније обезбеђује се несметано функционисање система за отплињавање (биотрнова) све док за тим постоји потреба, у складу са овом уредбом.

Одржавање и контрола затворене депоније

Члан 25.

Депонија или део депоније затвара се у складу са дозволом, када се стекну услови за затварање депоније или услед непредвиђених околности које угрожавају животну средину, а у складу са посебним прописима.

По затварању депоније обезбеђује се:

- 1) одржавање и заштита затворене депоније;
- 2) контрола и мониторинг затворене депоније у складу са овом уредбом.

Депонија или њен део коначно је затворен за даље одлагање када се испуне сви захтеви из члана 24. став 2. ове уредбе, у складу са дозволом надлежног органа о престанку рада депоније.

VI. САДРЖАЈ И НАЧИН МОНИТОРИНГА РАДА ДЕПОНИЈЕ И ОДРЖАВАЊА ПОСЛЕ ЗАТВАРАЊА

Мониторинг рада депоније

Члан 26.

Мониторинг рада депоније спроводи се у току активне и пасивне фазе депоније.

На депонији врши се мониторинг, и то:

- 1) мониторинг метеоролошких параметара;
- 2) мониторинг површинских вода;
- 3) мониторинг процедурне воде;
- 4) мониторинг емисије гасова;
- 5) мониторинг подземних вода;
- 6) мониторинг количине падавинских вода;
- 7) мониторинг стабилности тела депоније;
- 8) мониторинг заштитних слојева;
- 9) мониторинг педолошких и геолошких карактеристика.

Мониторинг из става 2. овог члана врши се узорковањем и мерењем на начин дат у Прилогу 6. – Мониторинг рада депоније, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Узорковање и мерење

Члан 27.

Узорковање и мерење из члана 26. став 3. ове уредбе врши се:

- 1) у депонијској лабораторији где се одређена испитивања врше свакодневно;
- 2) у акредитованој лабораторији у одређеним временским размацама прописаним овом уредбом или учесталије, ако подаци у депонијској лабораторији покажу да је дошло до било какве акцидентне ситуације или одступања од нултог стања одређених параметара.

Сви подаци добијени мониторингом из члана 26. ове уредбе достављају се Агенцији за заштиту животне средине.

VII. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 28.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

05 број 110-8731/2010

У Београду, 26. новембра 2010. године

Влада

Први потпредседник Владе –
заменик председника Владе,

Ивица Дачић, с.р.

ПРИЛОГ 1

ОПШТИ УСЛОВИ И КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ЛОКАЦИЈЕ ЗА ДЕПОНИЈУ

Приликом одређивања локације за депонију узимају се у обзир општи услови и критеријуми за све класе депонија, и то:

1. Према намени простора и коришћење земљишта

Услови за намену површина и коришћење земљишта узимају се из генералног урбанистичког плана.

Раздаљина између спољашње границе локације депоније и најближег објекта насељеног подручја, где стално бораве људи, не може износити мање од 500 метара.

Депонија се лоцира на удаљености најмањој од 300 метара од појединачних кућа ван насеља и других објеката у којима људи раде или бораве, уколико је заклоњена тако да тело депоније није у видном пољу.

Депонија се планира тако да посматрани простор задовољи потребан капацитет тј. запремину и просторно лоцирање свих неопходних објеката.

2. Према топографији терена

Депонија се лоцира, по правилу, у увалама заклоњеним бочним рељефом, бившим позајмиштима земље и равним теренима који су без текућих и стагнирајућих вода.

Стрми терени са нагибом преко 25% могу се користити за депоније уз примену адекватних техничких мера (планирање, шкарпирање, подграђивање и др.).

3. Према хидрогеолошким, инжењерскогеолошким и геотехничким условима на посматраном подручју

Депонија се не може лоцирати на:

- 1) терену са јако испуцалом стеновитом подлогом са високом водопропустљивошћу и недефинисаним правцима кретања подземних вода;
- 2) теренима са слободним нивоом подземних вода где је сезонски ниво већи од два метра, а у одређеним хидрогеолошким и хидролошким условима;
- 3) подручју угроженом клизањем, урушавањем, слегањем тла или другим померањем земљине масе, уколико се таква појава не може спречити техничким мерама;
- 4) подручју са неједнаким геотехничким својствима на површини и испод површине који угрожавају депонију, уколико се таква појава не може спречити техничким мерама.

4. Према климатским, хидролошким и хидрографским карактеристикама посматраног подручја

При избору локације за депонију сагледавају се следеће метеоролошке, хидролошке и хидрографске карактеристике:

- 1) ружа ветрова, учесталост и брзина ветра са максималном, минималном и аритметичком средином и тишином;
- 2) средња и максимална годишња температура са дужином трајања и бројем зимских дана са температуром испод 0оС;
- 3) број дана са снежним покривачем, просечна висина снежног покривача, падавине у нормалним и екстремним условима у милиметрима.

Депонија се не може лоцирати на:

- 1) водозаштићеном подручју одређеном у складу са прописима који регулишу заштиту вода;
- 2) заштићеном подручју извора термално-минералних вода, одређеном у складу са прописима који регулишу заштиту вода;

- 3) поплавно подручју одређеном у складу са прописима који регулишу заштиту вода;
- 4) теренима изван поплавног подручја ако је повратни период великих вода 20 година и ако техничким мерама, није могуће остварити његову заштиту.

5. Према зонама и условима заштите

Депонија се може лоцирати на:

- 1) одређеној удаљености од обале река, језера и акумулација у складу са посебним прописима и условима надлежних органа и институција;
- 2) одређеној удаљености од здравственог објекта за стационарно лечење, природног лечилишта и сл, у складу са посебним прописима и условима надлежних органа и институција;
- 3) одређеној удаљености од утврђеног непокретног културног добра (споменика културе, просторно културно-историјске целине, археолошког налазишта и знаменитог места), као и његове заштићене околине или заштићеног природног добра у складу са посебним прописима и условима надлежних органа и институција;
- 4) одређеној удаљености стоваришта запаљивог материјала и војног објекта у складу са посебним прописима и условима надлежних органа и институција.

Депонија се не може лоцирати на теренима у зони санитарне заштите изворишта за снабдевање водом за пиће.

6. Према саобраћајној и техничкој инфраструктури

Депонија се не може лоцирати:

- 1) у заштитном појасу саобраћајнице или техничке инфраструктуре, у складу са посебним прописима и условима надлежних органа институција;
- 2) изнад уграђених инсталација за вештачко наводњавање, као и других подземних инфраструктура, изнад – тунела, подвожњака, склоништа и сл. објеката, у складу посебним прописима и условима надлежних органа и институција;
- 3) у одређеном радијусу од референтне тачке аеродрома и на одређеној дужини полетно-слетне стазе за све врсте авиона, у складу са посебним прописима и условима надлежних органа и институција;

4) на одређеној удаљености од водовода, гасовода, нафтовода и далеководовода, у складу са посебним прописима и условима надлежних органа и институција.

7. Према могућем капацитету тј. запремини депоније

Запремина и капацитет депоније одређује се на основу упоредивих података добијених мерењем количине отпада коју треба одложити, запреминске тежине отпада (маса) на депонији, количине прекривног материјала и густине сабијања, према следећем обрасцу:

$$V_{\text{prostora}} = \left(\frac{G_{ot}}{\rho_{ot}} + \frac{G_{pm}}{\rho_{pm}} \right)$$

где је:

V – потребна запремина депоније (м³);

G_{ot} – тежина отпада (t);

G_{pm} – тежина прекривног материјала (t);

ρ_{ot} – средња густина сабијеног отпада (t/м³);

ρ_{pm} – средња густина сабијеног инертног материјала (t/м³)

Депонија се планира за време дуже од 20 година у складу са одговарајућим урбанистичким планом. Депонија се планира за време краће од 20 година у случају када је потребно да се попуни природна депресија, ископина или заравне поједине површине у близини насеља.

ПРИЛОГ 2

ТЕХНИЧКИ И ТЕХНОЛОШКИ УСЛОВИ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ, ИЗГРАДЊУ И ПУШТАЊЕ У РАД ДЕПОНИЈЕ

1. Услови за тело депоније

На депонији се уређује депонијско дно и нагиби, тј. бочне стране на начин који ће осигурати стабилност депоније, обезбедити заптивање, односно водонепропусност која заједно са системом за пријем и одвођење процедурне воде спречава њено продирање у подтло депоније.

Техничко-технолошки услови за обезбеђивање водонепропусности депонијског дна, контролисано управљање процедуром водом, свим водама које гравитирају ка депонији или настају у њој, депонијским гасом, мере за смањење ширења непријатних мириса и спољашњих негативних утицаја и мере за обезбеђивања стабилности депоније су:

1) услови у погледу депонијског дна – Дно и бочне стране тела депоније треба да се састоје од природне геолошке баријере која задовољава захтеве у вези пропустљивости и дебљине са комбинованим дејством у смислу заштите тла, подземних и површинских вода, барем једнаким са дејством које је резултат следећих захтева:

- депонија за опасан отпад: $K \leq 1,0 \times 10^{-9}$ м/с; дебљина слоја ≥ 5 м;
- депонија за неопасан отпад: $K \leq 1,0 \times 10^{-9}$ м/с; дебљина слоја ≥ 1 м;
- депонија за инертни отпад: $K \leq 1,0 \times 10^{-7}$ м/с; дебљина слоја ≥ 1 м.

Напомена: (m/s: метар/секунда);

2) услови у погледу процедурне воде – Када природна геолошка баријера не задовољава прописане вредности, она се обезбеђује облагањем депонијског дна синтетичким материјалима или природним минералним тампоном који мора бити тако консолидован да се добије еквивалентна вредност дна у смислу његових водопрпусних својстава.

Природни минерални тампон не сме бити мањи од 0,5 метара.

На депонији је потребно обезбедити и додатну заштиту дна депоније како би се спречила миграција процедурне воде у подтло депоније и то на следећи начин:

Класа депоније	За неопасан отпад	За опасан отпад
Вештачка заптивна облога – фолија	захтева се	захтева се
Дренажни слој $\geq 0,5$ м	захтева се	захтева се

За заптивање депонијског дна и бочних страна депоније могу се користити и друге методе и технике, које обезбеђују услове из табеле.

Пројекат дренажног слоја, дренажних цеви и одводних канала израђује се на основу прорачуна биланса вода како би се омогућило деловање система за дренарање и пречишћавање процедурне воде, контрола рада и одржавање депоније.

Услови у погледу депонијског дна и процедурних вода не примењују се на депоније за инертни отпад, који у процесу распада не утиче на животну

средину, односно код кога отицање процедурне воде у окружење нема негативних ефеката на квалитет земљишта, подземних и површинских вода.

На депонији опасног и неопасног отпада потребно је обезбедити посебан систем за сакупљање и одвођења процедурне воде кроз дренажни слој у који су положене дренажне цеви за њено одвођење у пројектовани систем за њен третман.

Продирање отпада у дренажни систем спречава се одговарајућим прихватљивим техничким решењима.

За одржавање и контролу дренажних цеви за прикупљање процедурне воде потребно је да се изгради довољан број шахтова који морају бити стабилни и ослоњени на подтло.

За привремено задржавање процедурне воде која се прикупи из тела депоније потребно је поставити сабирни шахт, који је отпоран на хемијске утицаје, обезбеђен на експлозију и емисију непријатних мириса.

Сакупљена процедурна вода, пре испуштања у пријемник обрађује се тј. пречишћава у складу са посебним прописима којима се уређује заштита вода;

3) услови у погледу површинских, подземних и падавинских вода – На депонији се спроводе технички услови који обезбеђују да површинске, подземне и падавинске воде са околних површина или са подручја ван депоније не долазе у контакт са телом депоније.

Процурне воде из депоније, технолошке отпадне воде и падавинске воде, одвојено се прикупљају и одвојено одводе до постројења за пречишћавање отпадних вода или одговарајућег пројектованог реципијента.

У случају да се на истој локацији одлажу неопасан и опасан отпад, који се у складу са овом уредбом могу одлагати на истој локацији, процедурне воде и падавинске воде са прекривених површина на подручју ових појединих сегмената депоније, не смеју се међусобно мешати.

Ови услови не примењују се на депоније на које се одлаже грађевински отпад, отпад који садржи чврсто везани азбест, као и депоније за инертни отпад;

4) услови у вези са депонијским гасом – На депонији је неопходно предузети одговарајуће мере у циљу акумулације, миграције и контроле депонијског гаса.

Контролисано управљање и прикупљање депонијског гаса спроводи се на свим депонијама на којима се одлаже биоразградив отпад путем одговарајућег дегазационог система.

Прикупљени депонијски гас се третира и користи за добијање енергије.

Уколико прикупљени депонијски гас не може да се користи за добијање енергије, он се спаљује на депонији.

Величина, број и снага инсталације дегазационог система пројектује се тако да одговара процењеном износу стварања гаса у депонији, а у циљу спречавања експлозије, као и његовог коришћења.

Скупљање, третман и коришћење депонијског гаса треба спровести на начин који штетни утицај на здравље људи и животну средину своди на минимум;

5) услови у вези са непријатним мирисима и спољним негативним утицајима – На простору депоније спроводe се мере за смањење ширења непријатних мириса и прашине, смањење разношења лаких фракција отпада ветром, спречавање долажења птица, инсеката и штеточина у контакт са отпадом, смањење буке и смањење могућности појаве пожара;

б) услови у погледу стабилности – При одлагању отпада на депонији потребно је обезбедити стабилност масе одложеног отпада и пратеће инфраструктуре нарочито у погледу спречавања клизања.

Стабилност депонијског дна и тела депоније, обезбеђују се за дужи временски период, тако да могуће деформације не изазову негативан ефекат посебно на доњу вештачку заптивну подлогу, дренажу процедурне воде и дегазациони систем.

При планирању стабилности узимају се у обзир посебно тежина и карактеристике отпада, старење материјала и метеоролошки утицаји.

2. Услови за манипулативно опслужни плато

На улазу у депонију поставља се табла која садржи назив, име оператера депоније, класу депоније, адресе предузећа која одлажу отпад, радно време, врсте отпада чије је одлагање дозвољено и врсте отпада чије одлагање није дозвољено и друге значајне информације.

Табла је од трајног материјала са неизбрисивим натписима.

Сви објекти у функцији депоније налазе се унутар регулационе линије, односно ограде депоније.

На улазу у депонију поставља се објекат за контролу, а у циљу спречавања неконтролисаног приступа и одлагања отпада на депонију.

Укупан простор депоније, ограђен је фиксном жичаном оградом, висине најмање два метра како би се спречио неконтролисан приступ људи и животиња.

Улаз у депонију се закључава ван радног времена.

На депонији се обезбеђује тежинско мерење отпада.

На манипулативно опслужном платоу обезбеђује се довољно велики простор за спровођење процедуре приhvатања и провере допремљеног отпада и за паркирање и кретање возила којима је отпад допремљен.

На манипулативно опслужном платоу обезбеђује се довољно велики простор за привремено складиштење отпада који не испуњава услове за одлагање прописане овом уредбом.

На манипулативно опслужном платоу обезбеђује се простор за постројење за секундарну сепарацију сировина из допремљеног отпада намењеног одлагању.

На манипулативно опслужном платоу обезбеђује се простор за административно пословни објекат (канцеларије, простор за раднике, санитарни чвор, лабораторије и др.) и опрема се у складу са важећим прописима.

На манипулативно опслужном платоу обезбеђује се простор за објекте за одржавање и чување механизације.

Депонија се опрема објектима за спречавање преношења нечистоћа и узрочника зараза на јавне саобраћајнице, преко возила којима је отпад допремљен на депонију.

3. Услови за објекат за секундарну сепарацију отпада

На депонији се обезбеђује простор за објекат за секундарну сепарацију допремљеног отпада у коме се врши издвајање отпада који има употребну вредност, а у циљу обнављања материјалних ресурса и продужења експлоатационог периода депоније, као и простор за складиштење издвојене секундарне сировине.

Простор за објекат за секундарну сепарацију допремљеног отпада може се укључити у систем и у току експлоатације депоније, а када се за то стекну услови.

4. Услови за саобраћајнице и потребну инфраструктуру

Депонија се повезује на постојећу путну мрежу пре почетка њеног коришћења.

Број приступних путева утврђује се у складу са процесом рада на депонији и бројем, величином и тежином возила.

Проходност приступног пута обезбеђује се у свим временским условима.

Ширина приступног пута ка депонији износи:

- 1) 6 м – за насеља преко 50.000 становника, и
- 2) $\geq 3,5$ м – за насеља мања од 50.000 становника под условом да су обезбеђена местимична проширења за мимоилажење возила.

Успон приступног пута износи највише 14%.

За несметано функционисање депоније обезбеђује се довољна количина пијаће воде и технолошке воде за прање возила контејнера и сл.

Депонија се опрема системом за прихватање падавинских вода, процедурних вода, фекалних и техничких вода.

Депонија се опрема објектима и инсталацијама за напајање електричном енергијом потрошача, за спољну расвету, громобранску инсталацију, инсталацију дојаве пожара и експлозије, ТТ и интернет мреже.

5. Услови за плато за постројење за пречишћавање отпадних вода

Плато за постројење за пречишћавање отпадних вода поставља се на најнижој коти депоније и сервисних саобраћајница и на њему се налазе објекти неопходни за функционисање система за пречишћавање отпадних односно процедурних вода до нивоа предвиђеног за испуштање у реципијент у складу са пројектно-техничком документацијом, дозволом, посебним прописима о заштити вода и условима утврђеним овом уредбом.

6. Услови за вегетациони заштитни појас

Дуж регулационе линије депоније подиже се вегетациони заштитни појас у циљу спречавања подизања и разношења лаких фракција отпада и прашине са депоније на већа растојања и смањења аерозагађења, који уједно има и визуелно-естетску улогу, а у складу са посебним прописима и условима надлежних органа и институција, као и са условима дефинисаним овом уредбом.

ОДЛАГАЊЕ ОТПАДА У ПОДЗЕМНА СКЛАДИШТА И СИГУРНОСНА ПРОЦЕНА

1. Одлагање отпада у подземна складишта

За подземна складишта за сваку локацију врши се сигурносна процена.

У подземна складишта одлаже се само отпад који испуњава услове, за сваку локацију појединачно, утврђене у складу са елаборатом о сигурносној процени.

Отпад се одлаже у подземно складиште, само ако је оно одвојено од рударских активности, у складу са посебним прописима.

У подземна складишта за одлагање опасног отпада одлаже се само отпад који испуњава услове из члана 13. став 3. тачка 3) ове уредбе и граничне вредности параметара за одлагање отпада.

У подземна складишта за одлагање неопасног отпада одлаже се отпад који испуњава услове из ове уредбе и граничне вредности параметара за одлагање отпада.

У подземна складишта за одлагање инертног отпада одлаже се инертни отпад без примене граничних вредности параметара за одлагање, уколико испуњава услове утврђене елаборатом о сигурносној процени за посматрану локацију.

Процедура прихватање отпада у подземно складиште врши се у складу са овом уредбом.

При складиштењу отпада у подземна складишта потребно је одредити компатибилност отпада, а некомпатибилне отпаде физички одвојити.

Отпад се одлаже у подземно складиште под условима прописаним овом уредбом и дозволом у складу са законом којим се уређује управљање отпадом.

Критеријуми за прихватање отпада у подземно складиште могу се израдити само на темељу локалних услова, при чему треба доказати да слојеви одговарају условима за изградњу складишта, тј. потребно је урадити сигурносну процену пропусности узимајући у обзир целокупни систем складиштења отпада, техничка решења и шупљине у стенској маси складишта.

2. Природни системи заштите биосфере

Испуњење ових услова утврђује се на основу ризика који настаје трајним чувањем отпада у подземним просторима, а који треба да прате захтеве из дозволе за рад подземног складишта, у коме се за свако подземно складиште посебно оцењује:

- (1) утицај негативних ефеката на биосферу, посебно на подземне воде;
- (2) начин на који отпад може доспети у биосферу;
- (3) ефекат утицаја супстанци које могу доспети у биосферу из депонованог отпада.

Процена подобности геолошких карактеристика стенских маса, процена заштитних слојева, од природних (геолошке баријере) и вештачких изолационих система заштите (геомембране) за обезбеђење подземног складишта, врши се тако да се узимају у обзир техника одлагања, изграђена структура подземних објеката и геолошка својства стенских маса.

3. Сигурносна процена

Сигурносна процена састоји се од:

- 1) геолошке процене;
- 2) хидрогеолошке процене;
- 3) инжењерскогеолошке процене;
- 4) сеизмичке процене;
- 5) геохемијске процене;
- 6) процене сигурности на биосферу;
- 7) процене утицаја оперативне фазе трајног складиштења;
- 8) процене дугорочног утицаја трајног складиштења;
- 9) процене утицаја површинских објеката намењених пријему отпада;
- 10) процене осталих ризика.

Сигурносна процена спроводи се за период активне фазе и за период након затварања подземних складишта.

Отпад се може прихватити у подземна складишта, ако сигурносна процена покаже да је могућност заштитних слојева таква да са свих аспеката штити биосферу.

На основу сигурносне процене спроводе се потребне мере контроле и мониторинга у циљу сталног праћења безбедности подземног складишта отпада.

На основу сигурносне процене одређују се критеријуми за прихватање отпада у подземно складиште.

1) Геолошке процене

Потребно је спровести детаљно геолошко истраживање у циљу одређивања геолошких карактеристика стенске масе.

Геолошком проценом се доказује подобност локације за подземно складиштење.

У процену треба укључити место, учесталост и структуру пукотина околних геолошких слојева и потенцијални утицај сеизмичке активности на те структуре.

2) Хидрогеолошке процене

Потребно је извршити детаљно хидрогеолошко истраживање и испитивање у циљу дефинисања хидрогеолошких услова средине.

3) Инжењерскогеолошке процене

Стабилност подземног простора доказује се одговарајућим истраживањима и предвиђањима.

Код процене треба узети у обзир тежину и количину отпада који се одлаже.

Процесе треба систематски анализирати и документовати.

Потребно је доказати:

– да се за време и након стварања евентуално новог подземног простора не очекује никаква значајна деформација у самом подземном простору нити на површини тла која би могла нарушити функцију подземног складишта односно створити пут ка биосфери;

– да је носивост подземног простора довољна да не дође до урушавања за време рада;

– да одложени материјал поседује потребну стабилност с обзиром на инжењерскогеолошка својства стенске масе подземног простора.

4) Сеизмичке процене

Ова процена се врши на основу микросеизмичке рејонизације, а ако је то потребно и сеизмичким испитивањима терена, којима се утврђује геолошко-тектонски склоп терена, односно неотектонске карактеристике подручја.

5) Геохемијске процене

Потребно је спровести детаљно истраживање састава стене и подземне воде како би се одредило „нулто стање“ подземних вода и евентуалне промене током времена, врсте и количине минерала којима су испуњене пукотине, као и квантитативни минеролошки опис основне стене.

Треба проценити утицај променљивости на геохемијски састав основне стенске масе и подземних вода.

6) Процене утицаја на биосферу

Потребно је истражити биосферу на коју би могло утицати подземно складиштење и анализу постојећег стања ради утврђивања локалних природних нивоа релевантних материја.

7) Процене утицаја оперативне фазе трајног складиштења

За активну фазу рада, анализом треба доказати следеће:

- стабилност подземног простора, како је наведено у инжењерскогеолошкој процени;
- да нема неприхватљивих ризика стварања везе додира између отпада и биосфере;
- да нема неприхватљивих ризика који би утицали на рад објекта.

Код доказивања сигурности рада треба спровести систематску анализу рада објекта на темељу конкретних података о попису отпада и управљању објектом и плана рада.

Потребно је доказати да између отпада и стене неће доћи ни до каквих хемијских и физичких реакција које би могле угрозити чврстоћу и непропусност стене и угрозити само складиштење.

У подземна складишта не прихвата се отпад који је забрањено одлагати у складу са овом уредбом, као ни отпад који је склон самозапаљењу у условима складиштења (температура, влага), гасовите производе, лако испарљив отпад нити отпад који потиче из неидентификованих мешавина.

Потребно је предвидети:

- догађаје који би могли довести до стварања везе додира између отпада и биосфере у фази рада;
- различите врсте потенцијалних радних ризика по појединим категоријама уз оцену њихових могућих учинака;
- мере у случају ванредних догађаја.

Потребно је доказати да не постоји никакав неприхватљиви ризик који би могао нарушити непропусност подземног складишта.

8) Процене дугорочног утицаја трајног складиштења

Сигурносну процену треба израдити на дугорочној основи, како би се показало да после затварања подземног складишта неће доћи до контакта између отпада и биосфере.

Треба израдити дугорочну квантитативну процену баријера на локацији подземног складишта, понашања основне стене, околних слојева и прекривача и дати одговарајућу оцену на основу података за конкретну локацију.

Притом треба узети у обзир геохемијске, геолошке и хидрогеолошке услове, пре свега подземне воде, ефикасност баријера, природно разређење и понашање при процењивању одложеног отпада.

Дугорочну сигурност подземног складишта треба доказати сигурносном проценом која се састоји од описа почетног стања у конкретном тренутку (нпр. тренутак затварања) са предвиђањем важних промена које се очекују током геолошког времена.

На крају треба проценити последице испуштања релевантних материја из подземног складишта за различите ситуације тј, предвиђања која одражавају могуће дугорочне промене биосфере, геосфере и подземног складишта.

Контејнере и водонепропусне облоге подземног простора не треба узимати у обзир код процене дугорочних ризика од одложеног отпада будући да они имају кратак животни век.

9) Procene uticaja povrшинских објеката намењених пријему отпада

Пре складиштења у подземна складишта отпад се истовара, испитује и у зависности од потребе и привремено складишти на површини.

Објекти за привремени пријем отпада који се складишти у подземним складиштима, морају бити пројектовани и изграђени на начин да се спречи њихов штетни утицај на здравље људи и околину и морају испуњавати услове прописане за објекте за пријем отпада.

10) Procene осталих ризика

Отпад се у интересу заштите радника одлаже само у подземна складишта која су обавезно одвојена од рударских активности.

Отпад не треба прихватити ако садржи или би могао у току одлагања произвести опасне материје које би штетно утицале на људско здравље, нпр. патогене клице преносивих болести.

4. Врсте отпада чије је одлагање у подземном складишту забрањено

У подземном складишту забрањено је одлагање врста отпада чијим одлагањем може доћи до физичких, хемијских или биолошких промена које би угрозиле подземно складиште или представљале опасност за загађење животне средине и здравље људи, а посебно:

- 1) отпада у неадекватним контејнерима или изван њих који у условима подземног складишта може реаговати са водом или основном стеном и довести до промене запремине, стварања самозапаљивих, токсичних, експлозивних материја или гасова, као и било које реакције која би могла да угрози сигурност рада подземног складишта;
- 2) отпада који је биоразградив;
- 3) отпада надражујућих мириса;
- 4) отпада који могу створити токсичну смешу гаса и ваздуха, што се посебно односи на отпаде који стварају концентрације токсичних гасова због парцијалних притисака својих компоненти и отпаде који у контејнеру стварају концентрације веће од 1/10 доње границе експлозивности;
- 5) отпада који није стабилан у геомеханичким условима подземног складишта;

б)отпада који је самозапаљив или може бити самозапаљив у условима подземног складишта, гасовите материје, лако испарљив отпад, отпад непознатог састава и др.

5. Радни услови у подземним складиштима

Рад подземног складишта потребно је обезбедити у складу са свим посебним прописима за ову врсту делатности и условима прописаним овом уредбом.

ПРИЛОГ 4

ИНЕРТНИ ОТПАД КОЈИ СЕ ОДЛАЖЕ НА ДЕПОНИЈУ БЕЗ ИСПИТИВАЊА

На депонију инертног отпада без испитивања отпада за одлагање може да се одлаже следећи инертни отпад:

Шифра ЕПО	Опис	Ограничења
1011 03	Отпадни влакнасти материјали на бази стакла	Сами без органских везива
1501 07	Стаклена амбалажа	
1701 01	Бетон	Само одабрани грађевински отпад и отпад од рушења*
1701 02	Опека	Само одабрани грађевински отпад и отпад од рушења*
1701 03	Цреп/плочице и керамика	Само одабрани грађевински отпад и отпад од рушења*
1701 07	Мешавина бетона, опеке, црепа/плочица и керамике	Само одабрани грађевински отпад и отпад од рушења*
1702 02	Стакло	
1705 04	Земља и камење	Искључујући: површински слој земљишта; тресет;

		искључујући земљу и камење с контаминираних локација.
1912 05	Стакло	
2001 02	Стакло	Само одвојено скупљено стакло
2002 02	Земља и камење	Само отпад из вртова и паркова; искључујући површински слој земљишта и тресет.

(*) Одабрани грађевински отпад и отпад од рушења: с ниским садржајем других врста материјала (као што су метали, пластика, земља, органски материјали, дрво, гума, итд.). Порекло отпада мора бити познато.

– без грађевинског отпада и отпада од рушења који је загађен неорганским или органским опасним материјама, нпр. због производних поступака код грађења, загађења тла, складиштења и употребе пестицида или других опасних материја итд., осим ако се докаже да срушена грађевина није била значајно загађена.

– без грађевинског отпада и отпада од рушења који је обрађен, прекривен или обојен материјалима који садрже значајне количине опасних материја.

Отпад наведен у табели је отпад који потиче из једног тока отпада (само један извор) и састоји се од једне врсте отпада, у складу са посебним прописом о категоријама, испитивању и класификацији отпада.

Различите врсте отпада наведене у табели могу се прихватати заједно под условом да потичу из истог извора.

ПРИЛОГ 5

ПРОЦЕДУРЕ И РЕЖИМ РАДА ДЕПОНИЈЕ

1) Режим кретања и процедуре рада за сва возила која улазе у комплекс депоније:

- (1) контрола отпада на улазу;
 - (2) мерење отпада преко колске ваге;
 - (3) кретање сервисним саобраћајницама до активног дела депоније;
 - (4) истовар отпада на плански предвиђено место – сегмент депоније;
 - (5) прање и дезинфекција празног возила након истовара у објекту за прање и дезинфекцију;
 - (6) одлазак чистог возила са депоније или привремено паркирање на предвиђено место;
 - (7) у радној зони депоније налазе се возила за распростирање и компактирање отпада и не напуштају комплекс депоније;
- 2) Правила која се примењују приликом одлагања отпада:
- 1) одлагање отпада започиње на најнижој коти депоније;
 - 2) обезбедити да дневна, радна површина буде што мања;
 - 3) свака доведена шаржа отпада се одмах распростире и компактира;
 - 4) „ћелије“ и „слојеви“ отпада се формирају до пројектоване висине;
 - 5) обезбедити пројектоване нагибе радне површине;
 - 6) обезбедити свакодневно покривање радне површине инертним материјалом;
 - 7) обезбедити и дефинисати појединачне сегменте на телу депоније за све врсте отпада који се прихватају на депонији;
 - 8) слој сабијеног отпада прска се дезинфекционим средством једном дневно у току летњег периода;
- 3) Контрола технолошког процеса рада депоније:
- 1) контрола врсте и количине истовареног отпада;
 - 2) контрола врсте и количине издвојених секундарних сировина;
 - 3) контрола спровођења пројектованог технолошког процеса експлоатације депоније и објекта за секундарну сепарацију отпада;
 - 4) контрола одржавања тела депоније и саобраћајница;
 - 5) контрола квалитета прања и дезинфекције транспортних возила;
 - 6) контрола узрочника заразе;
 - 7) контрола количине и квалитета процедурне течности;
 - 8) контрола састава и количине издвојеног гаса;
 - 9) контрола заштите радника;

4) Контрола настајања и квалитета процедурне и пречишћене течности на депонији – контрола процедурне и пречишћене течности на депонији се врши свакодневно на основу следећих параметара:

(1) температура на улазу у пројектовани објекат и температура околног ваздуха;

(2) рН вредност процедурне течности на улазу и пречишћене течности на излазу из пројектованог објекта;

(3) потрошња перманганата;

(4) ВРК (биолошка потрошња кисеоника);

5) Контрола издвајања гаса – контрола издвајања гаса састоји се од праћења његовог састава и количине, посебно метана (CH₄), угљен диоксида (CO₂) и кисеоника (O₂).

Контрола депонијског гаса у погледу садржаја H₂S, H₂ се врши уколико су присутни у депонијском гасу.

У објектима на депонији поставља се систем за детекцију присуства експлозивне количине метана.

Начин и процедура затварања депоније

Након завршеног периода експлоатације, депонија се затвара за даље одлагање формирањем горњег прекривног слоја који испуњава следеће техничко-технолошке услове:

Примењене мере у смислу формирања горњег прекривног слоја	Класа депоније		
	За неопасан отпад	За опасан отпад	За инертни отпад
Слој за дренажу депонијског гаса $\geq 0,3$ м	захтева се	не захтева се	не захтева се
Вештачка водонепропусна облога - фолија	не захтева се	захтева се	не захтева се
Непропусни минерални слој $\geq 0,5$ м	захтева се	захтева се	не захтева се
Слој за рекултивацију $\geq 0,5$ м	захтева се	захтева се	не захтева се

Техничко-технолошке мере из табеле не примењују се на депонијама на којима се одлаже грађевински отпад, отпад који садржи чврсто везани азбест, као и на депоније за инертни отпад, који у процесу распада не утиче на животну средину, односно код кога отицање процедурних течности у окружење нема негативних ефеката на квалитет земљишта, подземних и површинских вода.

За слој за рекултивацију може се користити компост или отпад добијен другим технологијама биолошког третмана, који по саставу задовољава граничне вредности параметара за одлагање отпада.

Након затварања депоније све до њеног одумирања оператер на депонији предузима мере које се односе на:

- (1) одржавање, надзор, контролу и мониторинг простора депоније, у складу са овом уредбом и Законом;
- (2) састављање извештаја о стању депоније за сваку календарску годину и његово достављање надлежном органу најкасније до 31. марта за претходну календарску годину;
- (3) пријаву неправилности утврђене контролом и мониторингом, које могу штетно утицати на животну средину, а која се доставља надлежним институцијама, у року од седам дана од дана утврђивања.

Мере за спречавање или смањење загађења животне средине спроводи оператер о свом трошку и у датом року, а у складу са Законом.

ПРИЛОГ 6

МОНИТОРИНГ РАДА ДЕПОНИЈЕ

1) Мониторинг метеоролошких параметара

Мерење метеоролошких параметар врши се на начин дат у Табели 1:

	Активна фаза	Пасивна фаза
1. Количина падавина	дневно	дневно, додаје се месечној вредности
2. Температура (мин, макс.у 14.00)	дневно	месечни просек

3. Брзина и смер ваздушних струјања	дневно	није потребно
4. Испаравање (лизиметар) *	дневно	дневно, додаје се месечној вредности
5. Атмосферска влажност (у 14.00)	дневно	месечни просек
* или друга одговарајућа метода		

Мерења се обрађују у депонијској лабораторији или се преузимају од најближе метеоролошке станице докле год то захтева надлежни орган у складу са законом и овом уредбом.

2) Мониторинг површинских вода

Мониторинг површинских вода, уколико постоје у непосредној зони депоније, а у зависности од хидрогеолошких услова средине и њихове удаљености од депоније, врши се:

(1) пре пуштања депоније у експлоатацију, узимањем узорака површинских вода, односно одређивањем „нултог стања“;

(2) у процесу експлоатације депоније у циљу упоређивања са „нултим стањем“, и то у почетку експлоатације депоније (првих годину дана) – сваких месец дана, а касније на свака три месеца.

(3) по престанку експлоатације депоније првих пет година на сваких шест месеци, а касније једном годишње, до одумирања депоније, уколико резултати мониторинга покажу да није дошло до акцидентне ситуације.

Уколико постоје површинске воде, узорковање се врши на најмање две тачке, једној узводно од депоније, а једној низводно од депоније.

Узорковање и испитивање површинских вода које се врше у прописаним временским интервалима, обављају акредитоване установе за ту врсту испитивања.

Стални мониторинг површинских вода у току експлоатације депоније са скраћеним хемијским и бактериолошким анализама врши се на сваких 15 дана у депонијској лабораторији.

3) Мониторинг процедурне воде

Мониторинг процедурне воде врши се на репрезентативном броју узорака на свакој тачки на којој се течност контролисано одводи са локације.

Мерење запремине и састава тј. квалитативних и квантитативних параметара процедурне воде врши се једном месечно у току експлоатације депоније.

Наведена мерења врше се и по престанку експлоатације депоније сваких шест месеци првих пет година, а затим једном годишње до одумирања депоније.

4) Мониторинг емисије гасова

Мониторинг емисије гасова врши се на репрезентативном броју узорака прописаним дозволом.

Мерење емисије и концентрације гасова CH₄, CO₂, и O₂ врши се једном месечно у току експлоатације депоније.

Наведена мерења врше се и по престанку експлоатације депоније првих десет година, сваких шест месеци, а затим сваке две године до одумирања депоније.

Мерења осталих депонијских гасова (H₂S, H₂ и других) врше се у зависности од састава одложеног отпада, а у складу са дозволом.

Учесталост узорковања и мерења из тач. 2), 3) и 4) овог прилога врши се на начин дат у Табели 2:

	Активна фаза	Пасивна фаза(3)
1. Запремина процедурне воде	Месечно(1)(3)	сваких шест месеци
2. Састав процедурне воде(2)	Квартално(3)	сваких шест месеци
3. Запремина и састав површинске воде(7)	Квартално(3)	сваких шест месеци
4. Потенцијална емисија гасова и атмосферски притисак(4) (CH ₄ , CO ₂ , и O ₂	Месечно(3) (5)	сваких шест

H2S, H2 итд.)		месеци(6)
<p>(1) учесталост узорковања се може прилагодити на основу морфолошког састава, а одређује се дозволом.</p> <p>(2) параметри за мерење који се анализирају варирају у зависности од састава депонованог отпада, одређују се дозволом.</p> <p>(3) уколико процена података указује да су дужи интервали једнако ефективни мерења могу да се врше у тим интервалима, али обавезно једном годишње.</p> <p>(4) ове мере се односе на биоразградиви отпад.</p> <p>(5) CH₄, CO₂, и O₂ Редовно, остали гасови по потреби, у зависности од састава депонованог отпада.</p> <p>(6) ефикасност дегазационог система, мора се редовно проверавати.</p> <p>(7) на основу карактеристика локације депоније, надлежна институција која даје услове може утврдити да ова мерења нису потребна и о томе обавестити надлежни орган.</p> <p>(1) и (2) примењују се само код класе депоније на којој се врши сакупљање процедурне воде.</p>		

5) Мониторинг подземних вода

Мониторинг подземних вода врши се у три етапе:

- (1) узорковање;
- (2) надзор;
- (3) одређивање критичних вредности.

Мониторинг подземних вода испод дна депоније и у непосредној зони утицаја депоније мора бити такав да обезбеди информације о подземним водама које се могу загадити као последица рада депоније.

Као референтне вредности за вршење мониторинга подземних вода узимају се узорци пре пуштања у експлоатацију депоније и означавају као „нулто стање“, а према ISO 5667-2 део 11, 1993.

Узорци подземних вода се узимају из хидрогеолошких објеката (пиезометара, батерија пиезометара или осматрачких бунара) из најмање три тачке, а таквог распореда да прате кретање подземних вода. Коначан број мерних објеката дефинишу хидрогеолошки услови средине.

Ова испитивања узорака подземних вода се врше у циљу евентуалног утврђивања дешавања акцидентних ситуација у заштитним слојевима депоније, односно утврђивања загађења подземних вода.

Поред одређивања састава подземне воде врши се и перманентно мерење нивоа подземних вода.

Учесталост мерења нивоа и састава подземне воде дата је у Табели 3:

	Активна фаза	Пасивна фаза
Ниво подземне воде	сваких шест месеци (1)	сваких шест месеци (1)
Састав подземне воде	учесталост у зависности од специфичности терена (2) (3)	учесталост у зависности од специфичности терена (2) (3)

(1) Са повећањем учесталости промене нивоа подземне воде треба повећати учесталост узорковања.

(2) Ако се достигне критичан ниво, учесталост се мора заснивати на могућности предузимања корективних мера између два узорковања, тј. учесталост се мора утврдити на темељу знања и процене брзине тока подземне воде.

(3) Када се достигне критичан ниво неопходна је провера понављањем узимања узорака. Кад је ниво потврђен, мора да се спроведе план (утврђен у дозволи) за непредвиђене околности.

У првих шест месеци рада депоније на сваких 15 дана врши се мерење и испитивање (скраћене хемијске и бактериолошке анализе) подземних вода, а након овог периода према учесталостима датим у Табели 3.

Узорци подземних вода, који се узимају у временским интервалима датим у Табели 3, раде се као комплетне хемијске и бактериолошке анализе у акредитованим установама за ту врсту испитивања.

Уколико резултати испитивања узетих узорака покажу да је одступљено од граничних вредности у складу са законом којим се уређују воде, сматра се да је дошло до акцидентне ситуације заштитних слојева депоније.

У том случају израђују се додатни хидрогеолошки објекти узимајући у обзир хидрогеолошке услове средине.

Сви обрађени подаци приказују се контролним дијаграмима са утврђеним контролним правилима граничних вредности за сваку мерну тачку за подземне воде.

6) Мониторинг количине падавинских вода

Мерење количине падавинских вода на простору депоније, њених пратећих објеката и у широј зони заштите, врши се у складу са законом којим се уређују воде.

7) Мониторинг стабилности тела депоније

Мониторинг стабилности тела депоније, врши се кроз праћење података о телу депоније и сензорским праћењем заптивне облоге – фолије.

Стабилност тела депоније, одређује се на начин дат у Табели 4:

	Активна фаза	Пасивна фаза
1. Структура и састав тела депоније (1)	годишње	
2. Особина слегања нивоа тела депоније	годишње	Годишње читавање
(1) подаци за утврђивање постојећег стања депоније, површина коју заузима отпад, запремина и састав отпада, начин одлагања, време и трајање одлагања, прорачун преосталог капацитета депоније.		

8) Мониторинг заштитних слојева

Мониторинг заштитних слојева депоније врши се непрекидно сензорима уграђеним у вештачку водонепропусну облогу (уколико је уграђена), а подаци се прате у депонијској лабораторији.

Мониторинг заштитних слојева депоније врши се непрекидно док траје експлоатација депоније а по престанку експлоатација осматрање и обрада података врши се у интервалима прописаним у дозволи за рад депоније.

9) Мониторинг педолошких и геолошких карактеристика

Мониторинг педолошких карактеристика земљишта и геолошких карактеристика тла у непосредној зони депоније за „нулто стање“, врши се узимањем узорака из плитких и дубоких сондажних јама, као и бушотина периодично извођених са циљем узимања узорака геолошке средине из дубљих слојева у непосредној зони депоније

Резултати испитивања узорака врше се у акредитованим институцијама и упоређују са граничним вредностима утврђених дозволом за рад депоније.

Узорковања се врша једном годишње у току експлоатације депоније, а по престанку рада депоније једном у пет година све до одумирања депоније.

Сви подаци добијени мониторингом евидентирају се у лабораторији депоније и достављају Агенцији за заштиту животне средине.